

**Københavns Kommune
Økonomiforvaltningen**

**Direktionsnotat af 27. maj 2011
Løbende revision for 2010**

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
1. Indledning	1
2. Konklusion på anbefalinger fra 2010	2
3. Opfølgning på ikke afsluttede observationer fra 2009	2
4. Afslutning	3
5. Observationer og anbefalinger fra 2010	4
6. Opfølgning på ikke afsluttede observationer fra 2009	11
7. Revisionsopgaver udført af Intern revision	18
8. Afsluttede observationer fra 2009	20

1. Indledning

Som led i den løbende revision for 2010 har vi for udvalgte revisionsområder foretaget en gennemgang af forvaltningens kontrolsystemer og forretningsgange, der er relevante for udarbejdelse og aflæggelse af årsregnskabet.

Det påhviler ledelsen at tilrettelægge kontrolsystemer og forretningsgange, der er betryggende efter forvaltningens forhold, og det påhviler revisor at gennemgå disse forretningsgange og interne kontroller som et led i revisionen af årsregnskabet.

Vi skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at revisionen først kan anses for afsluttet, når vi har underskrevet erklæringen på årsregnskabet.

På grund af Københavns Kommunes størrelse og antallet af transaktioner i økonomisystemet er det vores vurdering, at det er mest effektivt at udføre revisionen af Københavns Kommune for 2010 med udgangspunkt i en kontrolbaseret revisionsstrategi. Det betyder, at vores revision er rettet mod vurdering af Københavns Kommunes implementerede manuelle og automatiske kontroller på væsentlige regnskabsområder, der imødegår, at utilsigtet eller tilsigtet fejl begås. Ved manuelle kontroller forestår vi for eksempel ledelsens udøvende og overvågende kontrol, budgetkontrol, effektiv person- og funktionsadskillelse samt forvaltningens overholdelse af forvaltningsspecifikke ledelsesgodkendte forretningsgange eller forretningsgange uarbejdet i henhold til kasse- og regnskabsregulativet. Ved automatiske kontroller forestår vi kontroller, der er implementeret i kommunens finanssystem og underliggende subsystemet, der for eksempel vedrører styring af brugerrettigheds- og adgangskontroller til it-systemer, kontroller for styring af opdatering/ændring af it-systemer mv.

På områder, hvor vi finder det hensigtsmæssigt, kombineres vores revision af kommunens implementerede kontroller med specifikke substansrevisionshandlinger for at gennemføre revisionen af et givent område.






Vi har valgt at organisere revisionen af kommunen for 2010 lidt anderledes end sidste år. I 2010 har vi valgt i højere grad at revidere givne transaktionskæder/regnskabsposter på tværs af kommunens forvaltninger, hvor vi finder det hensigtsmæssigt. Vi vurderer, at vi ved denne nye organisering af revisionen sikrer, at revisionen udføres mere effektiv og med samme revisionsdybde i alle forvaltninger, samt at rapportering til den enkelte forvaltning bliver mere ensartet.

Formålet med dette direktionsnotat er at opsummere de forhold, som er konstateret i forbindelse med vores revision indtil nu, og som, vi mener, bør komme til ledelsens kendskab. De opsummerede forhold er drøftet med de personer, som har ansvaret for de pågældende forhold.

Direktionsnotatet indeholder endvidere opfølgning på ledelsens igangsatte initiativer på vores observationer beskrevet i direktionsnotat af 5. august 2010.





Endelig er i afsnit 8 anført vores anbefalinger fra 2009, hvor vi har opnået overbevisning om, at forvaltningen har implementeret de af ledelsen beskrevne initiativer.

Hver anbefaling er markeret med et af nedenstående symboler, som vi har anvendt for at tydeliggøre vores vurdering af vores specifikke observation/anbefaling.

Symbol	Betydning
	Der er tale om graverende forhold, for eksempel i form af en sandsynlig lovovertrædelse eller en væsentlig tabsrisiko.
	Revisionsområdet vurderes som ikke betryggende, og der er behov for skærpet fokus fra ledelsen, da der er behov for væsentlige forbedringer. Afgørende/betydelige forhold hvor vi anbefaler hurtig handling
	Revisionsområdet vurderes som mindre betryggende, og der er behov for opmærksomhed fra ledelsen, da der er usikkerhed eller behov/mulighed for forbedringer.
	Revisionsområdet vurderes som relativt betryggende, og der er alene behov for forbedringer af mindre væsentlig karakter. Øvrige anbefalinger, herunder forhold der påvirker dagligdags aktiviteter.
	Revisionsområdet har ikke givet anledning til bemærkninger.

2. Konklusion på anbefalinger fra 2010

Vi har gennemgået følgende revisionsområder:

Revisionsområde	Konklusion	Afsnit
Ledelsens budgetopfølgning		5.1
KS vejledning vedrørende udvidet budgetopfølgning for fakturaer der kun har én godkender mm.		5.3
Omkostninger og risiko for fiktive eller uautoriserede transaktioner		5.4
Gennemgang af personsager på statsrefusionsområdet, der hører under Økonomiforvaltningen		5.5
Igangsatte ikke afsluttede revisionsområder	-	5.5

3. Opfølgning på ikke afsluttede observationer fra 2009

Ledelsens initiativer på nedenstående revisionsområder fra 2009 er fortsat ikke tilendebragt og er gengivet i sin helhed i kapitel 6.

3.1 Opfølgning på ikke afsluttede observationer fra 2009 – revisionsbemærkninger

Opfølgning på ikke afsluttede observationer fra 2009 – revisionsbemærkninger	Konklusion	Afsnit
Svagheder i forretningsgange og interne kontroller på lønområdet	!	6.1.1
Manglende specifik kontrol af vederlag og løn til Borgerrepræsentationen, direktionerne og ansatte med adgang til lønsystemet	✓	6.1.2
Tab af dagpengerefusioner	!	6.1.3
Manglende afstemning af KMD-lønsystemet med KØR	!	6.1.4
Refusion af lærerpensioner	✓	6.1.5
Mangler i kontrollerne i KØR vedrørende omkostnings- og betalingstransaktioner	!	6.1.6
Administration af momsbekendtgørelsens "positivliste"	✓	6.1.7
Manglende kontroller med aflysning af rettigheder i tinglysninssystemet	✓	6.1.8
Mangler i procedure og politikker vedrørende generelle it-kontroller	!	6.1.9
Manglende periodisk review af adgange til systemer og data	!	6.1.10

4. Afslutning

I henhold til proceduren for revisionsrapportering, som er besluttet af Borgerrepræsentationen 11. februar 2010, skal dette notat fremsendes til fagudvalget med direktionens kommentarer inden for 3 uger.

Vi foreslår derfor, at vores observationer og anbefalinger gennemgås af forvaltningen, og at ledelsen anfører deres kommentarer, vores observationer og anbefalinger. Herefter færdiggør vi direktionsnotatet med forvaltningens kommentarer, herunder eventuelle besluttede tiltag og aftalte deadlines.

København, den 27. maj 2011

Deloitte

Statsautoriseret Revisionsaktieselskab


Lynge Skovgaard
statsautoriseret revisor

Allan Bojer
revisor

5. Observationer og anbefalinger fra 2010

Observationer, risici og anbefalinger

5.1 Ledelsens budgetopfølgning

Observation	Prioritet	
<p>Kommunens "Cirkulære for budgetopfølgning 2010" har blandt andet til formål at sikre en budgetopfølgningsproces, der gør det muligt at reagere hurtigere på eventuelle risikoområder og iværksætte korrigerende handlinger.</p> <p>Budgetopfølgningen ifølge cirkulæret består blandt andet af 3 kvartalsprognoser (april, august og oktober). Denne budgetopfølgning erstatter ikke den løbende opfølgning i forvaltningerne, men skal alene ses som et supplement hertil.</p> <p>Vi har gennemgået Økonomiudvalgets regnskabsprognose for 2010 pr. august og oktober.</p> <p>Augustprognosen viser på serviceudgifterne et forventet mindreforbrug på 28,7 mio.kr. i forhold til forventet regnskab på 2.040,3 mio.kr.</p> <p>Oktoberprognosen viser på serviceudgifterne et forventet mindreforbrug på 46,0 mio.kr. i forhold til forventet regnskab på 2.024,7 mio.kr.</p> <p>Det er vores generelle vurdering, at regnskabsprognoserne på en dækkende måde viser forvaltningens budgetopfølgning inden for de enkelte bevillingsområder. Den endelige vurdering sker ved årsregnskabsrevisionen, hvor vi som led i bevillingskontrollen efterprøver forklaringerne til afvigelser mellem bevillings- og regnskabstal.</p>		
Ledelsens kommentarer		
Økonomiforvaltningen er enig i Deloitte's vurdering af, at regnskabsprognoserne på en dækkende måde viser Økonomiforvaltningens budgetopfølgning inden for de enkelte bevillingsområder.		
Ansvarlig	Status	
Sekretariatet for ledelse og kommunikation	-	

5.2 KS vejledning vedrørende udvidet budgetopfølgning for fakturaer der kun har én godkender mm.

Observation

Prioritet



Vi har gennemgået kontroller rettet mod risikoen for, at omkostninger er overvurderet, fordi der indgår poster, der vedrører fiktive eller uautoriserede transaktioner. Nøglekontroller på området er funktionsadskillelse, dels i forbindelse med godkendelse af omkostningstransaktioner, dels adgangen til stamdata. Det er vores vurdering, at effektiv funktionsadskillelse reducerer risikoen for, at tilsigtede og utilsigtede fejl begås, men det er ledelsens ansvar at tage stilling til effekten af manglende funktionsadskillelse på et givent område under hensyntagen til vurdering af risiko og væsentlighed.

I det opdaterede Kasse- og regnskabsregulativ med bilag fremgår det af bilag 4.1, Bilag om bogføring, at "*I de tilfælde, hvor fakturaer kun godkendes af én person, skal der hver måned foretages en udvidet budgetopfølgning (se note 6) af den budgetansvarlige, der skal sikre, at atypiske betalinger opdages, og at der tages skridt til at få korrigeret eventuelle fejl*".

Det er i note 6 angivet, at "*De konkrete krav og retningslinier for anvendelsen af udvidet budgetopfølgning fremgår af fælles forretningsgang for udvidet budgetopfølgning*".

Vi har fået oplyst, at de i note 6 angivne fælles vejledninger er under udarbejdelse i KS, og dermed ikke forelå, og er implementeret i 2010.

Der er i forhold til 2009 indført funktionsadskillelse for så vidt angår manuelt oprettede kreditorer, mens oprettelse af stamdata for nye leverandører, der sender e-fakturaer, fortsat sker automatisk, ligesom ændring af betalingsinformationer på eksisterende kreditorer sker automatisk, hvorfor disse oprettelser/ændringer reelt foretages uden behørig funktionsadskillelse.

Der er i Workflow indarbejdet kontrol, der betyder, at den enkelte medarbejder ikke kan ændre på den betalingsinformation, der er påført på den post, der godkendes, ligesom der er kontroller der sikrer, at dubletter kan identificeres. Det er vores vurdering, at dette er effektive automatiske kontroller, der imødegår risikoen for at en række utilsigtede fejl begås. Disse kontroller dækker imidlertid ikke risikoen for, at tilsigtede fejl begås i form af, at der bliver sendt elektronisk faktura til kommunen, der oprettes automatisk i stamdata, uden behørig funktionsadskillelse, og efterfølgende godkendes og sendes til betaling af en person med eneprokura.

5.2 KS vejledning vedrørende udvidet budgetopfølgning for fakturaer der kun har én godkender mm.

Risiko

Der er mange medarbejdere, der i KØR Workflow har rettigheder til at godkende transaktioner (omkostning og udbetaling) inden for de fastsatte beløbsgrænser for egengodkendelse, der kan være mellem 2.000 kr. og ubegrænset, jævnfør gældende regler for hele kommunen. Når der ikke er udarbejdet retningslinier, og disse ikke er implementeret, og der samtidig ikke sker en manuel verifikation af nye kreditorer og betalingsinformationer, vil der være en forøget risiko for, at regnskabet indeholder fiktive eller uautoriserede transaktioner. Risikoen er primært en risiko for besvigelser, og medfører sandsynligvis ikke væsentlige fejl i regnskabet.

Anbefalinger

Vi skal anbefale, at de fælles retningslinier, der er henvist til i bilag 4.1, note 6, udarbejdes og implementeres hurtigst muligt. Retningslinierne bør også indeholde regler for dokumentation på forvaltningsniveau, således at det altid er muligt at få et overblik over, om den udvidede budgetkontrol er udført af de budgetansvarlige.

Ledelsens kommentarer

Det skal fremhæves, at ansvaret for dette revisionsområde er delt mellem forvaltningerne og Koncernservice. Koncernservice har ansvaret for at udarbejde retningslinierne for den udvidede budgetkontrol. Forvaltningerne har ansvaret for at foretage den løbende opfølgning. En stor del af arbejdet, i forhold til dette revisionsområde, ligger således i forvaltningerne, hvorfor det er væsentligt, at der fra revisionens side også bliver fulgt op i forhold til forvaltningernes ansvar for den løbende opfølgning.

I forhold til Koncernservices ansvar for at udarbejde retningslinier for den udvidede budgetkontrol bemærkes det, at retningslinierne vil blive udstedt inden udgangen af 2. kvartal. I retningslinierne vil revisionens anbefalinger til kontroller og rapporter blive indarbejdet.

Det kan endvidere nævnes, at der ved automatisk oprettelse af kreditorer i kreditorregisteret, sker en validering af kreditorens SE- eller CVR-nummer. Det er således alene SE- eller CVR-numre, som er gyldige i CVR-registeret, der kan oprettes. Ikke-valide CVR- eller SE-numre afvises automatisk, og fakturaen kan ikke sendes til betaling, før manuel handling har fundet sted.

Ansvarlig

Koncernservice

Status

Afsluttes pr. 30.06.2011

5.3 Omkostninger og risiko for fiktive eller uautoriserede transaktioner

Observation

Prioritet



Vi har gennemgået kontroller rettet mod risikoen for, at omkostninger er overvurderet, fordi der indgår poster, der vedrører fiktive eller uautoriserede transaktioner. Nøglekontroller på området er funktionsadskillelse, dels i forbindelse med godkendelse af omkostningstransaktioner, dels adgangen til stamdata. Det er vores vurdering, at effektiv funktionsadskillelse reducerer risikoen for at tilsigtede og utilsigtede fejl begås, men det er ledelsens ansvar at tage stilling til effekten af manglende funktionsadskillelse på et givent område under hensyntagen til vurdering af risiko og væsentlighed.

I det opdaterede Kasse- og regnskabsregulativ med bilag fremgår det af bilag 4.1 Bilag om bogføring, at *"I de tilfælde, hvor fakturaer kun godkendes af én person skal der hver måned foretages en udvidet budgetopfølgning (se note 6) af den budgetansvarlige, der skal sikre, at atypiske betalinger opdages, og at der tages skridt til at få korrigeret eventuelle fejl"*.

Det er i note 6 angivet, at *"De konkrete krav og retningslinier for anvendelsen af udvidet budgetopfølgning fremgår af fælles forretningsgang for udvidet budgetopfølgning"*.

Vi har fået oplyst, at de i note 6) angivne fælles vejledninger er under udarbejdelse i KS og dermed ikke forelå og er implementeret i 2010, jf. 5.2.

I forhold til 2009 er der sket implementering af KØR Workflow, hvor der for autoriserede medarbejdere er oprettet beløbsgrænser for, hvor meget den enkelte kan godkende for alene. Grænserne svinger fra 0 kr., der svarer til, at der altid skal være to godkendere (funktionsadskillelse), til ubegrænset hvor en person har eneprocura til at godkende alle transaktioner. Vi har fået oplyst, at grænsen for eneprocura i ØKF er sat til 10.000 kr.

Til orientering har KS, i forhold til 2009, indført funktionsadskillelse for så vidt angår manuelt oprettede kreditorer, mens oprettelse af stamdata for nye leverandører, der sender e-fakturaer, fortsat sker automatisk, men med kontrol af, at det er et validt CVR- eller SE -nummer. Tilsvarende sker ændring af betalingsinformationer på eksisterende kreditorer automatisk, hvorfor disse oprettelser/ændringer reelt foretages uden behørig funktionsadskillelse.

5.3 Omkostninger og risiko for fiktive eller uautoriserede transaktioner

Der er i Workflow indarbejdet kontrol, der betyder, at den enkelte medarbejder ikke kan ændre på den betalingsinformation, der er påført på den post, der godkendes, ligesom der er kontrolleres, at der sikrer, at dubletter kan identificeres. Det er vores vurdering, at dette er effektive automatiske kontroller, der imødegår risikoen for at en række utilsigtede fejl begås. Disse kontroller dækker imidlertid ikke risikoen for, at utilsigtede fejl begås i form af, at der bliver sendt elektronisk faktura til kommunen, der oprettes automatisk i stamdata uden behørig funktionsadskillelse og efterfølgende godkendes og sendes til betaling af en person med eneprokura.

Risiko

Der er i ØKF medarbejdere, der i KØR Workflow har rettigheder til at godkende transaktioner (omkostning og udbetaling) inden for de fastsatte beløbsgrænser for egengodkendelse, der kan være mellem 10.000 kr. og ubegrænset. Når den foreskrevne og udvidede budgetkontrol (stikprøver) ikke er implementeret, og der samtidig ikke sker en manuel verifikation af nye kreditorer og betalingsinformationer, vil der være en forøget risiko for, at regnskabet indeholder fiktive eller uautoriserede transaktioner. Risikoen er relateret til besvigelser, og medfører sandsynligvis ikke væsentlige fejl i regnskabet. For god ordens skyld skal det bemærkes, at der som led i ØKF's ledelsestilsyn for 2010 er gennemført stikprøvevis bilagsrevision af udvalgte organisationsnummere, og at denne gennemgang ikke har afdækket fiktive eller uautoriserede transaktioner.

Anbefalinger

Vi skal anbefale, at de fælles retningslinier, der er henvist til i bilag 4.1, note 6 udarbejdes og implementeres hurtigst muligt. Retningslinierne bør også indeholde regler for dokumentation på forvaltningsniveau, således at det altid er muligt at få et overblik over, om den udvidede budgetkontrol er udført af de budgetansvarlige.

Vi kan ikke vurdere, hvorvidt der i praksis er transaktioner, der er godkendt af én person. Vedrørende 2010 skal vi anbefale, at der som kompenserende kontrol foretages en samlet udvidet budgetkontrol (stikprøver) af de poster, der måtte være tale om. Det kan ske ved at anvende den rapport, som vi har anbefaler KS at udvikle, som vil kunne vise hvilke poster, der kun er godkendt af én person, og hvem personen er. Hvis det er muligt, bør rapporten suppleres med oplysninger om godkenderes beløbsgrænser.

Den skitserede efterkontrol for 2010 bør udføres hurtigst mulig.

5.3 Omkostninger og risiko for fiktive eller uautoriserede transaktioner

Ledelsens kommentarer

I forhold til Økonomiforvaltningens ansvar for at foretage den løbende opfølgning i egen forvaltning bemærkes det, at størstedelen af de ansatte i Økonomiforvaltningen kun kan godkende faktura på 10.000 kr. og derunder. Som Deloitte anfører, er dette samtidig grænsen for eneprokura i Økonomiforvaltningen, hvilket indebærer, at ingen i forvaltningen alene må godkende fakturaer over 10.000 kr.

Økonomiforvaltningen gennemfører hvert år en bilagsgennemgang, hvor fakturaer efterprøves for henholdsvis attestations, anvisning samt beløbsgrænser i henhold til forretningsgangen og i henhold til de fastsatte beløbsgrænser for anvisning og attestations. Der er således også for regnskab 2010 lavet en stikprøvekontrol for, hvorvidt fakturaer over 10.000 kr. er blevet godkendt af én person.

Økonomiforvaltningen vil, i overensstemmelse med Deloitte's anbefalinger, gennemføre en samlet udvidet budgetkontrol (stikprøver) for 2010 af posteringer, der er godkendt af én person. Derudover vil Økonomiforvaltningen lave en månedlig udvidet budgetkontrol (stikprøver) i 2011.

Ansvarlig	Status
Koncernsevice og SLK	Udvidet budgetkontrol for 2010 afsluttes pr. 30.06.2011. Påbegyndelse af udvidet budgetkontrol for 2011 pr. 30.06.2011

5.4 Gennemgang af personsager på statsrefusionsområdet, der hører under Økonomiforvaltningen

Observation	Prioritet
<p>5.4.1 Børnetilskud</p> <p>Vi har i forbindelse med vores revision af personsager foretaget gennemgang af i alt 21 sager vedrørende Børnetilskud. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.</p>	✓
<p>5.4.2 Børnefamilieydelse</p> <p>Vi har i forbindelse med vores revision af personsager foretaget gennemgang af i alt 21 sager vedrørende børnefamilieydelse. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.</p>	✓

5.4 Gennemgang af personsager på statsrefusionsområdet, der hører under Økonomiforvaltningen

5.4.3 Underholdsbidrag

Vi har i forbindelse med vores revision af personsager foretaget gennemgang af i alt 12 sager vedrørende underholdsbidrag. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

5.4.4 Boligsikring

Vi har i forbindelse med vores revision af personsager foretaget gennemgang af i alt 21 sager vedrørende boligsikring. Gennemgangen har givet anledning til bemærkninger i 3 sager uden refusionsmæssig betydning.

Sagerne er drøftet med forvaltningen, der efterfølgende har foretaget korrektion af de konkrete sager.

5.4.5 Beboerindskudslån

Vi har i forbindelse med vores revision af personsager foretaget gennemgang af i alt 6 sager vedrørende beboerindskudslån. Gennemgangen har givet anledning til bemærkninger i 4 sager vedrørende manglende dokumentation i sagen eller manglende journalføring af de vurderinger, der ligger til grund for bevillingen.

Sagerne er drøftet med forvaltningen, der har oplyst, at sagerne og journalerne er opdateret med de manglende oplysninger.

Risiko

Der er ikke konstateret særlige risici.

Anbefalinger

Det anbefales, at der udarbejdes procedure, der sikrer, at alle relevante oplysninger fremgår af sagen og journalen.

Ledelsens kommentarer

KBS har nedsat en arbejdsgruppe, som vil udarbejde procedurer til at sikre arbejdsprocesserne inden udgangen af 2. kvartal 2011.

Ansvarlig

KBS

Status

Afsluttes pr. 30.06.2011

5.5 Igangsatte ikke afsluttede revisionsområder

Vi har igangsat revisionen af følgende områder, som vi endnu ikke har afsluttet:

- Bilagsrevision


- Repræsentation og rejseafregning, herunder revision af forretningsgange
- Ledelsestilsyn, intern kontrol. Forvaltningens rapportering om håndtering af bilag for 2010 forventes at foreligge i april måned 2011, hvorefter vi vil følge op på resultatet heraf.

Vi rapporterer på ovenstående revisionsområder i forbindelse med afslutningen af statusrevisionen for 2010 samt på de af vores observationer fra vores direktionsnotat af 5. august 2010, som vi naturlig tester i forbindelse det igangsatte arbejde på ovenstående områder.


6. Opfølgning på ikke afsluttede observationer fra 2009

6.1 Opfølgning på ikke afsluttede observationer fra 2009- revisionsbemærkninger


6.1.1 Svagheder i forretningsgange og interne kontroller på lønområdet

Observation/risiko	Prioritet 
<p>I revisionsbemærkning nr. 1 henstiller vi, at kontroller på lønområdet frem over dokumenteres, idet der er konstateret svagheder i forretningsgangene.</p>	
<p>I overensstemmelse med ledelsens handlingsplan har KS ultimo 2010 opdateret de interne forretningsgange, og disse er implementeret i ØKF.</p>	
<p>Ledelsens handlingsplan anses for gennemført, og revisionsbemærkningen forventes endeligt afklaret/lukket, når vi i forbindelse med revisionen for 2011 har testet, hvorvidt de opdaterede forretningsgange fungerer betryggende. Revisionen for 2010 er ikke baseret på gennemgang af de opdaterede forretningsgange, idet de ikke har fungeret gennem hele 2010.</p>	
<p>I forlængelse af ovenstående er vi bekendt med, at ØU den 8. februar 2011 besluttede, at der skal udarbejdes obligatoriske retningslinier for anvendelse af kommunens lønsystem, som afløser de nuværende retningslinier, der kun er vejledende. Ifølge det oplyste udarbejdes der i 2011 fælles obligatoriske forretningsgange, der dækker de områder, som Intern revision har påpeget.</p>	
<p>Ledelsens kommentar</p>	
<p>De omtalte fælles forretningsgange vil foreligge inden udgangen af 2. kvartal 2011.</p>	
Ansvarlig	Status
<p>Koncernservice</p>	<p>Afsluttes pr. 30.06.2011</p>

6.1.2 Manglende specifik kontrol af vederlag og løn til Borgerrepræsentationen, direktionerne og ansatte med adgang til lønsystemet

Observation/risiko	Prioritet 
<p>I revisionsbemærkning nr. 2 anbefaler vi, at der etableres en intern kontrolprocedure, som sikrer en dokumenteret gennemgang af vederlag og løn til Borgerrepræsentationen, direktionerne og ansatte med adgang til lønsystemet.</p> <p>I overensstemmelse med ledelsens handlingsplan har KS i februar 2010 udsendt en fælles forretningsgang for lønområdet, som blandt andet indeholder krav om, at forvaltningerne foretager kontrol af vederlag og løn til Borgerrepræsentationen, direktionerne og ansatte med adgang til lønsystemet.</p> <p>Det oplyses endvidere, at KS løbende vil føre kontrol med, at de obligatoriske forretningsgange implementeres i forvaltningerne.</p> <p>Ledelsens handlingsplan anses for gennemført, og revisionsbemærkningen forventes endeligt afklaret/lukket, når vi i forbindelse med revisionen for 2011 har testet, hvorvidt kontrollerne er gennemført som beskrevet i forretningsgangen.</p>	
<p>Ledelsens kommentar</p> <p>Ikke yderligere bemærkninger</p>	
<p>Ansvarlig</p> <p>Koncernservice</p>	<p>Status</p> <p>Afsluttet</p>

6.1.3 Tab af dagpengerefusioner

Observation/risiko	Prioritet 
<p>I revisionsbemærkning nr. 3 henstiller vi, at der etableres en procedure, som sikrer rettidig anmeldelse af refusionskrav, idet administrationen heraf ikke har fungeret betryggende.</p> <p>I overensstemmelse med ledelsens handlingsplan har KS ultimo 2010 etableret en ny procedure for hjemtagelse af dagpengerefusion.</p> <p>Ledelsens handlingsplan anses for gennemført, og revisionsbemærkningen forventes endeligt afklaret/lukket, når vi i forbindelse med revisionen for 2011 har testet, hvorvidt den nye procedure fungerer betryggende. Revisionen for 2010 er ikke baseret på gennemgang af den etablerede procedure, idet den ikke har fungeret gennem hele 2010.</p>	

6.1.3 Tab af dagpengerefusioner

Supplerende er det oplyst, at KS er i gang med at udarbejde obligatoriske forretningsgange for hele KK, og at disse forventes implementeret inden den 1. juli 2011.

I forlængelse af ovenstående er vi bekendt med, at ØU den 8. februar 2011 besluttede, at der skal fastsættes ensartede regler og forretningsgange for kontering og håndtering af refusionsanmodninger og hjemtagelse af refusioner. Ifølge det oplyste har KS igangsat arbejdet hermed.

Ledelsens kommentar

De omtalte regler og forretningsgange for kontering og håndtering af refusionsanmodninger og hjemtagelse af refusioner vil foreligge inden udgangen af 2. kvartal 2011.

Ansvarlig	Status
Koncernservice	Afsluttes pr. 30.06.2011

6.1.4 Manglende afstemning af KMD-lønsystemet med KØR

Observation/risiko

Prioritet



I revisionsbemærkning nr. 4 henstiller vi, at der frem over foretages en dokumenteret afstemning mellem KMD-lønsystemet og KØR.

I overensstemmelse med ledelsens handlingsplan foretages der en delvis afstemning for 2010, mens der senest 1. juni 2011 forventes implementeret en fælles forretningsgang for kommunen med en automatiseret afstemning mellem lønsystemet og KØR for 2011.


Med en forventet implementering af ovennævnte er det vores vurdering, at revisionsbemærkningen kan afklares/lukkes i forbindelse med revisionen for 2011, når vi har testet, hvorvidt forretningsgangen har fungeret betryggende.

Ledelsens kommentar


Det er aftalt, at forretningsgangen er implementeret pr. 30. juni 2011, således at der herefter ikke længere kan bogføres direkte i kommunens økonomisystem KØR i Kreditor og Finans.

Ansvarlig	Status
Koncernservice	Afsluttes pr. 30.06.2011

6.1.5 Refusion af lærerpensioner

Observation/risiko	Prioritet 
<p>I revisionsbemærkning nr. 5 anbefalede vi, at refusionsopgørelserne for 2009 og 2010 udarbejdes hurtigst muligt for at minimere rentetabet for 2010.</p>	
<p>Refusionsopgørelsen for 2009 er indsendt til personalestyrelsen primo februar 2011, mens refusionsopgørelsen for 2010 endnu ikke er udarbejdet. Refusionsopgørelsen for 2010 forventes ifølge det oplyste at foreligge i april måned.</p>	
<p>Ifølge ledelsens handlingsplan skal SLK inden den 1. maj 2011 udarbejde en forretningsgang til fremadrettet sikring af en kvalitetssikret refusionsopgørelse i april måned.</p>	
<p>Med en forventet implementering af ovennævnte er det vores vurdering, at revisionsbemærkningen kan afklares/lukkes i forbindelse med revisionen for 2011, når vi har testet, hvorvidt forretningsgangen har fungeret betryggende.</p>	
Ledelsens kommentar	
<p>Intern Revision afslutter 15. maj 2011 revisionen af "Opgørelse af Statens tilskud til lærerpensioner for tiden 1. januar - 31. december 2010". Materialet fremsendes herefter til Deloitte med henblik på at modtage en erklæring omfattende 2010. Endelig fremsendes opgørelsen til Personalestyrelsen.</p>	
<p>Intern Revision, Sekretariatet for ledelse og kommunikation samt Koncernservice har udarbejdet en procesbeskrivelse for den fremtidige opgørelse af lærerpensioner. Procesbeskrivelsen præciserer ansvarsfordelingen mellem de involverede parter i udarbejdelsen af en kvalitetssikret opgørelse af lærerpensioner for det sidst afsluttede regnskab.</p>	
<p>Økonomiforvaltningen vil efterfølgende, over for Personalestyrelsen, forelægge problemstillingen om forrentning af det tilbageholdte beløb.</p>	
Ansvarlig	Status
<p>Sekretariatet for ledelse og kommunikation, Intern Revision, Koncernservice</p>	<p>15. maj 2011</p>

6.1.6 Mangler i kontrollerne i KØR vedrørende omkostnings- og betalingstransaktioner

Observation/risiko	Prioritet 
I revisionsbemærkning nr. 6 bemærkede vi:	
<ul style="list-style-type: none"> • at der ikke foretages kontrol hos KS af, om det er de rette medarbejdere, der har signeret på bilagene • at der ikke er etableret kontroller i KØR, der sikrer, at medarbejdere med bogføringsadgang ikke samtidig kan foretage udbetalinger til sig selv • at kontrollen med brugeradgang til kreditorstamdata hos KS ikke er fuldstændig • at der ikke er etableret formelle procedurer for opfølgning på udligning af åbne kreditnotaer 	
I overensstemmelse med ledelsens handlingsplan har KS planlagt og gennemført en række til imødegåelse af de konstaterede svagheder.	
Med en forventet implementering af de beskrevne tiltag er det vores vurdering, at revisionsbemærkningen kan afklares/lukkes i forbindelse med revisionen for 2011, når vi har testet, hvorvidt disse har fungeret betryggende.	
Ledelsens kommentar	
Som oplyst i forbindelse med revisionen af regnskab 2009, er Økonomiforvaltningen fortsat uforstående over for, at dette område i nærværende revision vurderes som mindre betryggende, idet tre ud af fire områder allerede i forbindelse med revisionen af regnskab 2009 ikke krævede yderligere tiltag, og idet det fjerde område blev afsluttet september 2010. Det fjerde område vedrører kontroller i KØR, der sikrer, at medarbejdere med bogføringsadgang ikke samtidig kan foretage udbetalinger til sig selv. Siden september 2010 har Koncernservice udsendt en månedlig kontrolrapport til forvaltningerne over udbetalinger, hvor der er navnesammenfald mellem udbetalingsmodtager og registranten i KØR.	
Ansvarlig	Status
Koncernservice	Afsluttet

6.1.7 Administration af momsbekendtgørelsens "positivliste"

Observation/risiko

Prioritet



I revisionsbemærkning nr. 9 bemærkede vi, at kommunens administration af momsbekendtgørelsens "positivliste" ikke fungerer betryggende, og vi henstillede, at den manglende momsrefusion for 2009 og tidligere år opgøres og berigtiges i 2010, samt at administrationen tilrettelægges, så der fremtidigt hjemtages korrekt momsrefusion.

I overensstemmelse med ledelsens handlingsplan har KS og forvaltningerne tilrettet administrationen for 2010 og berigtiget momsen for tidligere år.

Der er hjemtaget yderligere momsrefusion for 94 mio.kr. i 2010 vedrørende tidligere år, ligesom den tilrettede administration har medført yderligere momsrefusion på ca. 13 mio.kr. for 2010 under SOF's område (funktion 4.62.82, 4.62.90, 5.28.20, 5.28.21, 5.35.40).

Berigtigelserne for tidligere år kan specificeres således pr. forvaltning:

	Mio. kr.
ØKF	28,1
SUF	1,7
BUF	0,1
KKF	2,0
SOF	62,1
	<u>94,0</u>

Bemærkningen anses i det væsentligste for afklaret, men der udestår afklaring af enkelte forhold vedrørende de foretagne berigtigelser under SOF's område. Vi er i dialog herom og forventer, at disse er afklaret forinden afgivelse af revisionsberetningen for 2010.

Ledelsens kommentar

Korrektionerne er foretaget, og der er udarbejdet en vejledning på området.

I forhold til afklaring af enkelte forhold vedrørende de foretagne berigtigelser under Socialforvaltningens område, har CFØHR medio april anmodet Socialforvaltningen om at kontakte Deloitte for at få klarhed over, hvad der præcist mangler.


Ansvarlig

CFØHR


Status

Afsluttet

6.1.8 Manglende kontroller med aflysning af rettigheder i tinglysningsystemet

Observation/risiko	Prioritet 
<p>I revisionsbemærkning nr. 11 bemærkede vi fire forhold vedrørende tilbagekøbsrettigheder. De 3 forhold anses for afsluttet/lukket, mens bemærkningen omkring den manglende funktionsadskillelse vedrørende indtægtsregistreringen ikke er endeligt afklaret.</p> <p>Ifølge ledelsens handlingsplan er KS og CBU i dialog med Tinglysningsretten og dennes systemleverandør om muligheden for etablering af en rapportfacilitet til brug for en efterfølgende kontrol af legitimiteten af indtægtsregistreringerne.</p> <p>Vi afventer en tilbagemelding herpå, inden revisionsbemærkningen kan endeligt afklares.</p>	
Ledelsens kommentar	
<p>Indledningsvist skal det fremhæves, at revisionens bemærkning ikke vedrører én af kommunens egne systemunderstøttelser, men derimod systemunderstøttelsen hos Tinglysningsretten. Dette indebærer, at det er begrænset, hvad kommunen selv kan gøre i forhold til at etablere en kontrol med aflysninger af rettigheder i tinglysningsystemet.</p> <p>Center for Byudvikling og Koncernservice har over for Tinglysningsretten bedt om en rapportmulighed over, hvem der har foretaget "logninger" i systemet. Der er fortsat dialog vedrørende dette, men det er endnu ikke lykkedes at få en løsning på sagen. Koncernservice overvejer nu - eventuelt med bistand fra Deloitte - om Tinglysningsretten kan pålægges at fremlægge de ønskede oplysninger. Sagen er højt prioriteret hos både Koncernservice og Center for Byudvikling, men på grund af den manglende afklaring med Tinglysningsretten, er det fortsat ikke muligt at fastsætte en afslutningsdato.</p>	
Ansvarlig	Status
Center for Byudvikling	

6.1.9 Mangler i procedure og politikker vedrørende generelle it-kontroller

Observation/risiko	Prioritet 
<p>I revisionsbemærkning nr. 15 havde vi en række bemærkninger omkring mangler i procedure og politikker vedrørende generelle it-kontroller.</p> <p>I overensstemmelse med ledelsens handlingsplan har KS planlagt og gennemført en række tiltag til imødegåelse af de konstaterede svagheder.</p> <p>Med en forventet implementering af de beskrevne tiltag er det vores vurdering, at revisionsbemærkningen kan afklares/lukkes i forbindelse med revisionen for 2011, når vi har testet, hvorvidt disse har fungeret betryggende.</p>	

6.1.9 Mangler i procedure og politikker vedrørende generelle it-kontroller

Ledelsens kommentar

Ikke yderligere kommentarer

Ansvarlig	Status
Koncernservice	Afsluttet

6.1.10 Manglende periodisk review af adgange til systemer og data

Observation/risiko	Prioritet
<p>I revisionsbemærkning nr. 16 indskærpede vi, at der foretages periodisk review af adgangsrettigheder.</p> <p>I overensstemmelse med ledelsens handlingsplan er det besluttet at investere i et system, som kan understøtte kontrollen af adgangsrettigheder (IMD - Identity Management). Opgaven med at implementere IMD er ifølge det oplyste i udbud for forventes implementeret i 2011.</p> <p>Vi afventer implementeringen af IMD, inden revisionsbemærkningen kan endeligt afklares.</p>	!

Ledelsens kommentar

Der pågår p.t. en afklaring af:

- 1) om kommunen skal implementere IDM,
 - 2) hvilke krav der iht. kommunens regler kan stilles til ekstra kontroller af adgange til systemer.
- Koncernservice har i marts 2011 bedt revisionen om en uddybende udtalelse.

Ansvarlig	Status
Koncernservice	Afventer revisionen

7. Revisionsopgaver udført af Intern revision

7.1 Løn og tjenestemandspensioner

Vores revision af løn og tjenestemandspensioner er påbegyndt, men endnu ikke afsluttet.

Som led i vores revisionsplanlægning har vi aftalt med Intern revision, at Intern revision udfører revisionen af løn og tjenestemandspensioner. Det er fortsat os, der har det overordnede ansvar for revisionens udførelse, og vi deltager derfor aktivt i planlægningen af revisionsindsatsen på dette område, vi afholder opfølgingsmøder med Intern revision under udførelse af revisionsopgaven, og vi foretager review af det udførte revisionsarbejde.

Vi har aftalt med Intern revision, at Intern revision udarbejder rapporteringen vedrørende revision af løn og tjenestemandspensioner, som vi godkender, inden den tilgår forvaltningen.

Ledelsesresume og konklusion fra gennemgangen er:

"Revision af lønområdet for 2009 afdækkede en række svagheder i de interne kontroller, som medførte forøget risiko for utilsigtede og tilsigtede fejl på lønområdet. Forvaltningen udarbejdede i denne anledning handleplaner rettet mod de identificerede risici. I sagens natur har disse planer og de interne kontroller dog ikke været fuldt ud implementeret i hele 2010.

Revisionsstrategien for lønområdet for 2010 i Økonomiforvaltningen har derfor ikke været baseret på test af de interne kontroller, men detailrevision af personalesager med henblik på at vurdere, om regnskabet for lønområdet er rigtigt, herunder om der forekommer væsentlige fejl på lønområdet, og om udbetalte lønninger er i overensstemmelse med gældende overenskomster og aftaler.

Revisionen af lønsager har ikke givet anledning til væsentlige kommentarer, hvilket indikerer, at der ikke er væsentlige fejl på lønområdet.

På området for dagpengerefusioner er der konstateret følgende:

- I fire sager ud af fem vedrørende dagpengerefusioner har vi konstateret fejl. I to tilfælde kan fejlen henføres til, at der ikke er sket rettidig ajourføring af sygefraværet i Vagtplanssystemet. I 2 andre tilfælde skyldes fejlene KMD.*
- KS har vedrørende den udvalgte stikprøve mistet dag-pengerefusioner for i alt 63.072 kr., hvoraf man har anmodet om 24.064 kr. i erstatning hos KMD".*

For mere detaljeret redegørelse henvises til rapporteringen fra Intern revision.

7.2 Beholdningseftersyn







Intern revision foretager 40 uanmeldte beholdningseftersyn fordelt på kommunens institutioner. Det er aftalt, at Intern revision udarbejder særskilt rapportering til de udvalgte institutioner med kopi til forvaltningens ledelse. Vi godkender rapporteringen til forvaltningerne, inden disse tilgår institutionerne. Det er aftalt, at vores rapportering til forvaltningen ikke indeholder forhold vedrørende gennemførte uanmeldte beholdningseftersyn, og vi henviser derfor til rapporteringerne fra Intern revision, når disse er udarbejdet.

8. Afsluttede observationer fra 2009

8.1 Afsluttede observationer fra 2009 – revisionsbemærkninger

8.1.1 Afsluttede observationer fra 2009 – revisionsbemærkninger	Konklusion 2009	Afsluttet
Revisionsbemærkning nr. 2 fra 2008 Implementering af grundlag for Børne- og Ungdomsforvaltningens overholdelse af aftale fra 1992 om pensionsforpligtelser på folkeskoleområdet.		
Revisionsbemærkning nr. 15 fra 2008 Uoverensstemmelse mellem registreringerne i KØR og Navision i Københavns Brandvæsen		
Revisionsbemærkning nr. 13 fra 2009 Ændring i skyldige feriepenge indregnet forkert i resultatopgørelsen		
Revisionsbemærkning nr. 14 fra 2009 Undervurdering af tjenestemandspensionsforpligtelsen		
Revisionsbemærkning nr. 22 fra 2009 Økonomistyring og merforbrug		
Revisionsbemærkning nr. 25 fra 2009 Manglende regeloverholdelse hos decentrale institutioner/centre		

8.2 Afsluttede observationer fra 2009 – øvrige forhold

8.2.1 Afsluttede observationer fra 2009 – øvrige forhold	Konklusion 2009	Afsluttet
Overordnet internt kontrolsystem jf. punkt 2.1. i direktionsnotatet		
Statusafstemninger pr. 30. september 2009 jf. 2.2. i direktionsnotatet		
Afstemning mellem Navision (Brand) og KØR jf. punkt 2.3 i direktionsnotatet.		
Obligatoriske oversigter til regnskabet jf. punkt 2.5 i direktionsnotatet.	